

Историска грађа

I

ИЗ НЕОБЈАВЉЕНЕ ЊЕГОШЕВЕ ПРЕПИСКЕ

1.

ВЛАДИКА РАДЕ МИХАИЛУ ВУЧЕТИЋУ

Благородному Г^{лу} Михаилу Вучетићу у Триест.

Цетиње 23 фебр. 1848 год.

По прошастом пароходу приспјео ми је Њихрибар, достављени Вам на моје име од Г^{на} Тирке из Беча. — Молим, изволите упутити по првом пароху у Котор на Г^{на} Стефана Бјеладиновића оно мои новаца, о ксима сте имали доброту извијестити ме Вашим почтеним писмом од 17 прошл. римск. фебруарија.

Изјављујући Вам моје отмено високопочитаније, с уваженијем чест имам бити

Ваш пријатељ и почитатељ

Владика Црногорски

(Копија је писана и потписана руком Д. Милаковића).

2.

АНДРИЈА МИЋОВ БЈЕЛАДИНОВИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваша Екцеленца,

Ваша отачаска љубав даје ми слободу писати вам и јавити: да сам зборио с Алесиом Ђеловићем за ону шибу, и он ми је одговорио да ће вам је дати драговољно, али не за динаре, него у промјену за какво друго оружје. Јербо му је она од старине у кући као један цвијет, и на мјесто њега рад би имати други — дакле можете послати кад оћете по њу да је видите најприје оће ли вам се смиловати.

Сад вас много молим ако би почем доша на Цетиње војвода Јаков, и ш њим они Ковачевић што ме одроо да

бисте ми дали глас да и ја дођем, и по вашем праведном суду, да између нас мир се учини и свакоме своје да.

Љубећи ваш скут и руку јесам понизњејши слуга Андриа Мићов Бјеладиновић.

У Рисну 1. Марча

(1)848

Споља:

Бископреосвешченоме Господину Господину
Петру Петровићу Ар(х)ијепископу и Господару
Црногорском и Бердском на Цетиње.

3.

М. СТАКОВИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Богом нам дани!

Милостиви наш Господару,

Љубимо ваш свиетли скут и свете сапоге,

С највећом надеждом усуђујем се препоручити в-в- и велеузвишеној власти, мене сиромаша да не заборавите кои стоим како једна најмања тица на верху најтање гранчице, када јој махну да перхне, овако и ја стоим овди, в-в- власти за мене жупани писаше и молише да ме пошлете међу њима, и ја ви донесох њихово писмо, и ви пошто га прочитасте рекосте ми Мојсеј кајаћеш се, и би ваша света истина како ми рекосте онако се и догоди, пише ми господин архимандрит из Острога, ако не мож тамо стајати, овамо мож доћи у свако доба, ово је твоја кућа . . . Повратим се опет у Острог, али ако ваша милост не би била на мене сиромаша за мене збора није. —

Милостиви наш Господару, одкако је в-в- и велеузвишена власт поставила суд и правду по свој вашој окружној држави, многе сте сретне и честите учинили, много се је новијех кулах и чардаках поградило, млозини си затака пушке сермајлие, ножеве и ханчаре у сребро оковане с каменима и мерчанима окићене, млозина су чевердане сермом навезли и у сребро оковали, много их се преобукло у елеке и чамадане с ширитима од сребра и злата, млозини сте свиту пригернули и капе низанске на главе натакнули које никада на себе не би имали, многи су покуповали баштине, ливаде и винограде, а све у ваше Господарево здравље, в-в-в- Светлост доста је даривала медаља од сребра и од злата, за њихову храброст витешки бранећи своје отачаство, и опета

млогиема свештеницима даривали керстове од сребра и злата с драгоцјенијем камењем украшене о врату објесили, ово је све по вашој великој милости даровано, некеме за његову храброст, некеме за његову службу. — Премилостиви и драги наш Господару, немојте ни мене сиромаша забравит, за љубав Божу и за ваше Господарско здравље и сваку добру срећу, да са мнош сираком промислите, кои не имам отца, мајке, брата, сестре, стрица, стрине . . . изван Бога на небо, и вас нашега милостивога Господара на земљу од којјега чекам скоро избавление покров милости и руку помоћи Божи и ваш довијека. Ваш нижајши служица

М. Стаковић.

У Острог 19-марта-1848^{га} года.

4.

ЈЕРОМОНАХ АНТИМ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваша Свјетлост,
(М. п.)

Милостивјејши Господару!

Доносителъ писма овог Ђорђе Јосифовић, учитељ из Србије, дошао је јесенас у наш манастир ради зимовања, које му није забрањено било.

Више пута молио се је он за допуштење В а ш о ј С в ј е т л о с т и ради виђенија отићи, сад овом приликом он тамо долази, а ја изјаснити не изостављам, да је преднаведени учитељ један честан човек, што се осталог тиче, он ће се В а ш о ј С в ј е т л о с т и изјаснити.

Страхопочитателно свјате Деснице цјелујући височајшеј милости ову свјату обитељ препоручити усуђуем се

Ваше Свјетлости
Милостивјејшег благодјеја
Всепокорњејши раб

Антим јеромонах

У манастиру
Високи Дечани,
24 Марта 1848.

Споља:
Његовој Свјетлости Милостивјејшему Господару Књазу и Митрополиту Црногорскому Господару Петру Петровићу у Цетиње.

5.

ВЛАДИКА РАДЕ МИХАИЛУ ВУЧЕТИЋУ

Благородному Г^{ну} Михаилу Вучетићу у Тријест.

Цетиње 11 јулија 1848 год.

Почем је сад опет отворено слободно соопшченије парохода између Тријеста и Котора, дакле онај остатак мои новаца, при Вама налазећи се, изволите прислати ми у златној монети, и препоручити на Г^{на} Стефана Бјеладиновића у Котор.

Поздрављајући Вас и сву Вашу благородну фамилију, с уваженијем чест имам бити

Ваш почитатељ и слуга

Владика Црногорски

(Копију је писао Д. Милаковић)

6.

ОКРУЖНИ КАПЕТАН КОТОРСКИ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високо Превосходитељство,

Високо Преосвјашчењејши Господине!

Данас били су овден раздати и послани на друго мјесто од овог Окружија, како и за Окружије Дубровачко разни печатани листови под датом 20. Маја о. г. сербски сочињени на име В: В: П: и свиех Црногораца и писати житељма од оба окружија, у којема листовима позивају се исти житељи да се соједину с Краљевином Херватцком давајући послух и вјерност Бану Барону Јелачичу, с пријетњом да у противноме случају напанули би на њих Црногорци и изгубили би живот и имјеније.

Није ни мало сумњитељно да је то писмо способно узроквати једно велико чувство Правитељству Његовог Величества, будући да у истоме писму позивају се од једне иностране Власти австријски поданици да даду послух не оној Власти, којој су подчињени, и која је била за њих опредјељена од његовог Величества, но Губернатору једне Провинције, која јест истинито австријска али је различна од Далматинске Провинције; не исходатајствује се јединствено склонити Бокеље и Дубровчане да ишту законитијем путем оно што припознавају да је од њиове користи, но се хоће принуждити

их пријетњама да одма и самовољно буду узети ону одлуку њима предложено, и баш да и није њима угодна; и на крај, позив, и пријетња случајних нападенија, убиства, опаћења произлази од В:В:П.; што и у време недавног своје пребивања на ове стране изјавило је повторително своју приверженост спрема Австријскоме Правитељству, своје жељаније бити му у помоћ, да би требовало, са свиема својема силама и своје гњеваније против сваког насиља на штету ових житељах.

Моје положеније представника од Правитељства у окружију Бокоторскоме дава ми дужност обратити се неотложно В.В.П. с молбом да бисте благоизволили дати ми што је прије могуће једно бистро изјасненије од горјепоменуте књиге, а то с оном искрености и слободом, које сам вада у Вас познао и почитавао, за да Врховне Власти, од којих зависим, буду стављене у познање истинитијех чувства В. В. П.: касатељно о Австријскоме Правитељству.

У прочем допустите ми да и у овоме случају изјавим В:В:П: чувства истинитога мојега високопочитанија и уваженија Вашегга Високо Превосходитељства, Високо Преосвјашчењејши Господине! Покорњејши слуга,

У Котор, на 11: Јунија 1848. года.

При дну:

Его Високо Превосходитељству, Високо Преосвјашчењејшему Господину Петру Петровићу Његошу (. . .) Црногорскоме, Кавалеру и проч.

Споља је написао Д. Милаковић: »Год. 1848 јунија 11 нов. ст. Пита Циркул каква је тежња била Господарева, кад је издао прогласе на Бокеље и Дубровчане да се покоравају заповједима Бановима«.

7.

ОКРУЖНИ КАПЕТАН КОТОРСКИ ВЛАДИЦИ РАДУ

268/т.

Ваше Високо Превосходитељство,
Високо Преосвјашчењејши Господине!

Допустите да Ви изјавим истинита моја благодаренија на берза и искрена изјасненија дата ми с почитајемим листом Вашим 1/13 јулија тек. под Б. 24: — Видим на моје утјеше-

није и на утјешеније јошт житељах овог окружија да В. В. П.: именујући Бана не намјераваше именовати но Австријско Правитељство, да зборећи о иностранцима мишљасте зборити од онијех, који су непријатељи Австријског Правитељства, а не од онијех, који су истоме Правитељству вјерни иако су подложни другој Власти а не Бану, и да, на конец, пријетне В. В. П.: взирају јединствено она лица, која би хоћели издат својег законитог Цара, од којег издајниках обаче ја уфам да их нема међу Бокељима.

Тако изјаснено објавленије В. В. П.:, јест истинито сходан с онием што сте имали доброту повторитељно рећ ми уствено у згоду недавног Вашега пребивања у Котор и служи ми за право удовољствије моћи тако увјерити моје Врховне Власти да чувства В. В. П. пут Австријског Правитељства нијесу се ни најмање промијенила.

Увјеривам В. В. П. отличног мојег високопочитанија и уваженија, с којема чест имам бити

Вашега Високо Превосходитељства
Високо Преосвјашчењејши Господине!
Покорњејши слуга.

У Котор, на 14 јулија 1848. года.

При дну:

Его Високо Превосходитељству
Високо Преосвјашчењејшему Господину
Г. Петру Петровићу Његошу
Владики Црногорскому, Кавалеру . . .

Споља је Д. Милаковић написао: »Год. 1848 јулија 14. Захваљује што му је изјасњен позив Господарев на Бокеље«.

8.

ВЛАДИКА РАДЕ М. МЕДАКОВИЋУ

Предјавитељ овога, Г^н Милорад Медаковић, бавио се у Црној Гори 5¹⁾ година, као учитељ овдешње младежи, точно и прилежно извршујући своју дужност и честно владајући се; но почем он сад својеволно оставља своју дужност и одаде полази тражити другдје себи пристојну службу, зато му се и даје ово Свидјетелство, коим га, као честног, родољубивог и пуног благонамјеренија младића усрдно пре-

¹⁾ Број 5 је поправљен у број 4.

поручујемо покровитељству и благосклоности они високи
Титула своје достојне Власти, код које би он молио ступити
у службу.

Владика Црногорски.

Цетиње
18 Августа
1848 г.

(Писао и потписао Д. Милаковић).

9.

ВЛАДИКА РАДЕ СВОМЕ СЕСТРИЋУ С. ЦУЦИ

Предраги Сестрићу!

Видим из твога писма од 6 прошастога Августа, да си ти
рад поћи у Беч слушати философију и друге теби нуждне на-
уке, да си ту жељу твоју, средством Г^{на} Матије Бана, молебнo
предложио Његовој Свјетлости, Књазу Србскому, и да се
Он на њу саглашава. Што се мене тиче; ја не само што ни-
јесам томе противан, него јошт и душевно желим, да ти у
вишем свијету, гдје се науке у најбољем цвијету налазе, свој
ум просвјетиш и да се образујеш; па зато и дајем ти пуну
власт да своју жељу у дјејствије привести можеш с тим
обаче примјечанијем, ако Књаз Србски доиста за добро на-
лази тај твој полазак у Беч, и ако ти Он, по Свом велико-
душију, благоволи одредити плату, да онамо можеш науке
свршивати.

Дајући ти ово на знање за твоје управленије и по-
здрављајући те, остајем

Твој
доброжелатељ и ујак
Владика Црногорски

Цетиње
6 Септемврија
1848 г.

(Копију је писао и потписао Д. Милаковић).

10.

МИХ. ИВЕЛИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високопревосходителство!

Предатељ овог мог покорног листа бити ће Гд. Вуко
Брчевић секретар нашег Общества, који је принуђен од

В П. праведни суд тражити, иначе могу Вас увјерити да ће због његова доброчињена шкодан бити преко 60 фиорина за некакову робу што је шиљао Гд. Стефановићу секретару Сената Вашег а. —

Дозволите ми да Вам истога Врчевића препоручим од стране мое, и од свега овога Общества, просећи да његову напаст живу милостивјејше разумиете, и по мјери неочејниме Ваше правде како најбоље будете наћи осудите. —

В прочем, с најглубочајшим високопочитанием, пребивам џјеловатељ Свјате Ваше деснице, и с частију називајући се

Вашега Високопревосходителства

Препокорњејши слуга

Мих. Ивелић.

Рисан на 8. Јануарија 1849.

11.

Ј. ГАГИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високопреосвјашченство,

Милостиви Архипастир!

Получивши јутрос из Триеста достоинство два вексла, о којима имао сам чест увједомити Ваше Високопреосвјашченство 3/15 текушчега фебрара № 8, — кои су негоцирани по f. 11 " 20. кр.: L: Stg. : и за искључением банкирски расхода (и привоза) новаца до Рагузе, составили на чисто f. 4875.; коју суму чест имам отправити Вам данас у једној кеси — у злату, како полица (при овом приложена) гласи, и кад (ју) примите, благоволите, молим Вас, (доставити ми) Ваше росписке.

С глубочајшим високопочитанием чест имам бити

Вашега Високопреосвјашченства

Милостивога Архипастира

Всепокорњејши слуга

№ 15"

Јер. Гагич.

19 фебрара/3. марта 1849^а года.

При дну:

Его Високопреосвјашченству

П. П. Његошу

Митрополиту-Владикје Черногорскому и Бердскому и Кавалеру проч. в. Цетиње.

12.

ВЛАДИКА РАДЕ

(Не види се коме је писмо писано)

Благородни Господине!

Наш врли Србин, који ће Вам ово моје писмо доставити, Г^н капетан Јанковић, на жељу моју сагласио се набавити ми из Србије једнога добра јашећег коња. Кад Вам дакле поминути Г^н капетан писао буде да је коња купио и цијену објави, молим Вас, као мога пријатеља, изволите доставити му новце, а ове у свако вријеме можете примити из Тријеста од Г^{на} Михаила Вучетића великокупца, кога ћу овијех дана о том извијестити.

Како што сте свагда моју препоруку радо, као прави Србин и мој добри пријатељ, благоволили извршити, тако сам увјерен да ћете и ову садашњу, па зато Вам унапријед изјављујем моју благодарност, а међутијем с отменим почитанијем и уваженијем чест имам бити

Вашега Благородија

почитаатељ и слуга

Владика Црногорски

Цетиње

14 Априлија

1849.

(Копију је писао Д. Милаковић)

13.

ЛАЗАР АРСЕНИЈЕВИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високопреосвештенство,
Високо почитајемо Господине!

Имам чест извијестити Високопреосвештенство Ваше о пријатију почитајемог писма Вашег у менију повратка млади сродника Ваши који данас одавде за Црну Гору полазе.

Они нису могли као што је Ваше Високопреосвештенство желило, главне годишње испите из преподавања им наука положити, из узрока што је време испита поудаљено.

По налогу Правителства мога, ја сам се постарао да и са свима к путовању нужним средствима снабдем. Њи спроводи одавде до Трста чиновник наш поособени порученија при Попечитељству внутрених дела Г. Стефан Херкаловић. По долазку њиовом у Трст он ће и у пароброд један до Боке сместити, одакле ће они сами лако до Цетиња доспети моћи. У прочем Г. Херкаловић постараће се да и капетану пароброда или другом каквом лицу препоручи, кои ће им при руци бити за време пловитбе по мору.

Мени је пријатна прилика ова, Високопочитајемо Господине, да Вам повторително увереније мога особитога уважењиа поднесем, с коим имам чест бити

Вашег Високопреосвештенства,
покорни слуга,
Попечитељ правосудија и просвјештенија,

Лазар Арсенијевић.

У Београду
10. јунија 1849.

14.

Ј. ГАГИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високопреосвјашченство,
Милостиви Архипастир!

Получивши по ономадешњему пароходу из Триеста посљедствие пет вексељах, о којима имао сам чест увједомити Ваше Високопреосвјашченство 29. Маја/10. јуна о. г. под № 37, кои су негоцирани L. Stg. по f. 12'' 30 кр., и за искључением банкирски расхода, асигурације, привоза новаца до Дубровника и проч., составили су на чисто у Банкнотама ф. 13689, а за ову суму купљено Соврана у злату 780 (. . .) по f. 17'' 33 кр.; што составља горњу суму. —

Овај пароход донео ми је речену суму с писмом и предао ми је у јутру — мало прие него се отправио за Котор; и тако, по краткости времена, не могавши ономад у петак доставити Вам речене Совране, — по првом будушчем пароходу послаћу Вам непремјено.

Увједомљавајући Вас о том с гљубочајшим високопо-
читанием чест имам бити

Вашега Високопреосвјашченства,
Милостивога Архипастира!
Всепокорњејши слуга

Јер: Гагич.

№ 42^н

Рагуза 12/24 јуна 1849^а года.

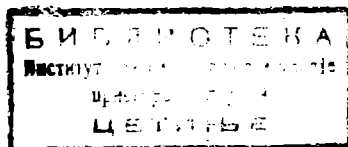
При дну:

Его Високопреосвјашченству

П. П. Његошу

Митрополиту-Владикје Черногорскому и Бердскому и Ка-
валеру и проч.

в. Цетиње.

15.

ВЛАДИКА РАДЕ АНДР. СТОЈКОВИЋУ

Господину Андр. Стојковићу у Тријест.

Цетиње 20 Дек. 1849 год.

Поштену Вашу посланицу од 5^{га} овога и при њој при-
ложено писмо Господина С. Гопчевића, из Лондона на моје
име управљено, примио сам исправно. Како приспију ту она
зрна, а Ви се постарајте својски, да се одма прекрцају на
какву трабаколу и одправе за овамо (per transito a Monte-
nero) с препоруком, да их Гд. Стеф. Бјеладиновић у Котору
прими и амо пошље. — Овом приликом не пропуштам ја-
вити Вам, да сам цигаре, о којима је ријеч у предпоменутој
Вашој посланици, а такођер и Ваш каталог од књига, добио.
Захваљујући Вам на Вашем усрдном труду за свој рад,
остајем

Ваш почитатељ

Цетиње 20 Дек.

1849.

Молећи Вас да Г^{ну} Гопчевићу изјавите моју благодар-
ност на дивнима цигарима и.

(Копију је писао Д. Милаковић).

16.

ВЛАДИКА РАДЕ ПЕТРУ РИСТИЋУ

Господину капетану Петру Ристићу.

Узимајући у призреније храброст Вашу, с којом сте се 1848 и 1849 год. отликовали у садашњем Војводству Србском против непријатеља, и о којој Вашој храбрости с похвалом спомињу разна свидјетелства дана Вам од ондашњих Србских Власти, побуђеним налазим се и ја изјавити Вам за то моју благонаклоност дајући Вам Црногорску Сребрну медаљу да ју на прима носити можете.

Цетиње

Владика Црногорски

17 фебр. (1)850.

(Копију је писао и потписао Д. Милаковић).

17.

Ј. ГАГИЋ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високопреосвјашченство,
Милостиви Архипастир!

Чест имам препроводити Вашему Високопреосвјашченству при овом приложеном полицу, по снази кое, — благоволите примити у једној кеси № 2 у злату Цекина Импер: — 2395 (. . .) по f. 5 " 30 кр: — кои состављају f. 13,172 " 30. крајцара, о којима имао сам чест увједомити Вас 25. фебр. / 9. марта под № 19 и доставити ми Ваше расписке.

С гљубочајшим високопочитањем чест имам бити

Вашега Високопреосвјашченства
Милостивога Архипастира!
Всепокорњејши слуга

Јер: Гагич.

№ 22*

Рагуза 4/16 Марта
1850 года.

При дну:

Его Високопреосвјашченству

П. П. Његошу

Митрополиту-Владикје Черногорскому и Бердскому и Кавалеру и проч.

в. Цетиње.

18.

ОКРУЖНИ КОТОРСКИ КАПЕТАН ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високо Превосходитељство,
Високо Преосвјашчењејши Господине!

У исполненију његовог желанија, Преузвишено Цесаро Краљевско Министерство ослободило је Г. Губернијалног Совјетника, Кавалера Ивачића, од званија од Војводе окружија Боко-Которскога, одређивајући га, у истоме чину на владање окружија Задарског.

У исто вриеме горепохваљено Преузвишено Министерство благоизволило је повјерити мени администрацију овог окружија. Примајући ја ово званије, давам се чест сообшчити то В. В. П. за увјерити ве свега мога усердија за содржанније доброг пограничног и сосједног сношенија, и мојега желанија удовлети, у колико би од мене могло зависити, сваку праветну зактеву тамошњијех житељах.

У совершеноме увјеренију да В. В. П. благоизвољеће следовати дјејствено своје стараније за сохраније сушествујући их соотвјетсованија пограничног согласија, и увјеравајући ве да ће ми бити пријатан сваки случај, у кому би могло ја освједочити ви изјаснена чувства, објављујем се с високопочитанијем и уважением

Вашега Високо Превосходитељства,
Високо Преосвјашчењејши Господине!
Покорњејши слуга.

У Котор, на 18 јануарија 1850 года.

При дну:

Његовome Високо Превосходитељству
Високо Преосвјашчењејшему Господину
Г. Петру Петровићу Његошу
Владики Црногорскоме, Кавалеру и проч. и проч. на Цетиње.

19.

ВЛАДИКА РАДЕ ИВАЧИЋУ, АДМИНИСТРАТОРУ
КОТОРСКОМ²⁾

Високоблагородни Господине!

Примио сам Ваше драго писмо од 8^{га} фебруара н. с. Ви подлазите, сјећан Вам пут. Дуго ће се Вас сјећати Бокези и

²⁾ У Цетињском музеју чува се једна копија писма владике Рада коју је објавио Д. Вуксан у „Споменици“, 1926, стр. 140; на копији нема датума;

кајати се, што нијесу сљедовали Вашим отечественим совјетима.

Прво Вам хвала на пријатељству и искрености кое сте к мени имали од како смо се познали. Друго Вам хвала на благоразумноме споразумњенију пограничноме, коим су се толико година ови тијесни крајеви ползовали. — Ви одлазите, срећан Вам пут! Мени је веома жао е Ви то окружие остављате; како ће правленије послјед Вас у њему бити, виђећемо. Што се тиче мене, ја ћу свагда остати непремјен као што ме знате.

Поздрављајући Вас и Вашу благородну фамилију остаем
Вашега високоблагородија пријатељ и покорни слуга.
Другом руком је написано: »Цетиње 4^г Јануарија 1850«.

20.

ОКРУЖНИ КАПЕТАН КОТОРСКИ ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високо Превосходитељство,
Високо Преосвјашчењејши Господине!

Како сам имао чест и недавно објавити вијест по Врховноме Повељењу овден забрањено за сад уносишење, изношење и провод оружија и амуницијах ратних.

Ова мјера не взира само Црну Гору, но је обшча и употребљава се за сваку другу државу.

У пуноме сушчеству исте мјере не стоји у моју власт испунити зактеву В. В. П. учињену ми с почитаемим листом

Вуксан је био мишљења да она потиче из мјесеца „децембра 1845“ г.; ова се копија међутим садржајно поклапа са горе саопштеном копијом од 4 јануара 1850 г.: „Видим из Ваша два почтењејша писма 28. Нојем. и 6. Декем., да се по височајшој вољи премјештате на управленије окружија задарског. Желим Ви срећан пут и у свачему добар напредак. Ви сте умнијем и тихијем владањем на овоме крају прибрјели обшчу љубав од обадва погранична Народа, то је доста; то је најчистије доказатељство благороднога расположенија Ваше душе к добру људикоме; то ће Вама свагда за чест служити и за драги спомен Вашој души.

Ви одлазите и хајте с Богом. Ја докле сам жив нећу никада заборавити Ваше чистосречно расположеније к мени; ја никада нећу заборавити оне пријатне минуте, које сам проводио у кругу Ваше благородне фамилије, коју како и Вас учтивјејше поздрављам, молећи Вас, да и у будуће не заборавите мене Вашим пријатним воспоминанијем, кои чест имам назвати се В. В. покорни слуга и пријатељ“ (Л. музеј).

У Цетињском музеју каткад има више копија од једног Владичиног писма, понекад у разним варијацијама. Можда се и код ове двије копије ради о разним концептима једнога истога писма.

од 5/17. о. м. под Б. 7., давати то јест допустање за изношење салнитра, од којег ми пишете, и који усљед поменуће Врховне заповиједи био је заустављен од ове мјестне Доване.

Веома ми је жао не моћи удоволетворити Вашему желанију, како би чинио с највишим усердием у свакоме другоме предмету, који би од мене зависио, и који би Ве могао интересирати.

Ништа су мање, ја се чиним дужан одмах одправити горјепохфаљено писмо Ваше мени Старијој Власти за зависити од њезинијех одлука, које текер их примим, нећу пропустити Вама саопштити.

Потврдивам се с високопочитанием и уваженијем

Вашега Високо Превосходитељства

Високо Преосвјашчењејши Господине!

Покорњејши слуга

У Котор на 21 фебруарија 1850 года.

При дну:

Његовome Високо Превосходитељству

Високо Преосвјашчењејшему Господину

Г. Петру Петровићу Његошу

Владики Црногорскоме, Кавалеру и проч. и проч. на Цетиње.

21.

ОКРУЖНИ КОТОРСКИ КАПЕТАН ВЛАДИЦИ РАДУ

Ваше Високо Превосходитељство,

Високо Преосвјашчењејши Господине!

По Врховној заповиједи, како је већ било прогласено с Губернијалним објавленијем, и како ће већ бити дошло на познање В. В. П., јест за сада забрањено овден уносити, износити, а такођер и транзит барута, и продаја истог праха забрањена је на ова публична апалта.

У сушество овог забрањења содружава се јошт обстојатељство да сад ови магезини немају праха које би се могло расположити за приватну трговину.

За те узроке непријатно ми је не моћи удоволетворити почитајемome питању Вашему, изражено ми с почтеним листом Вашим од 31. јануарија о. г. под Б. 6, то јест дати свободу апалтаторима да продаду 6. баријела барута Саву Премовићу.

Ваше В. П. благоизвољеће увјерити се да јединствено за поменуте узроке не може за час имати мјесто желајема продаја.

Ја нећу пропустити обаче пренијети на знање Високо-славног Правитељства Вашу зактеву, и зависићу у томе од Правитељствене заповиједи.

Пољујем се овом пригодом за потврдити се с високопочитанием и уважением

Вашега Високо Превосходитељства
Високо Преосвјашчењејши Господине!
Покорњејши слуга

У Котор на 13.
фебруарија 1850. года

При дну:

Његовome Високо Превосходитељству
Високо Преосвјашчењејшему Господину
Г. Петру Петровићу Његошу
Владики Црногорскоме, Кавелеру и проч. и проч.
на Цетиње.

Саопштава д-р Ј. МИЛОВИЋ